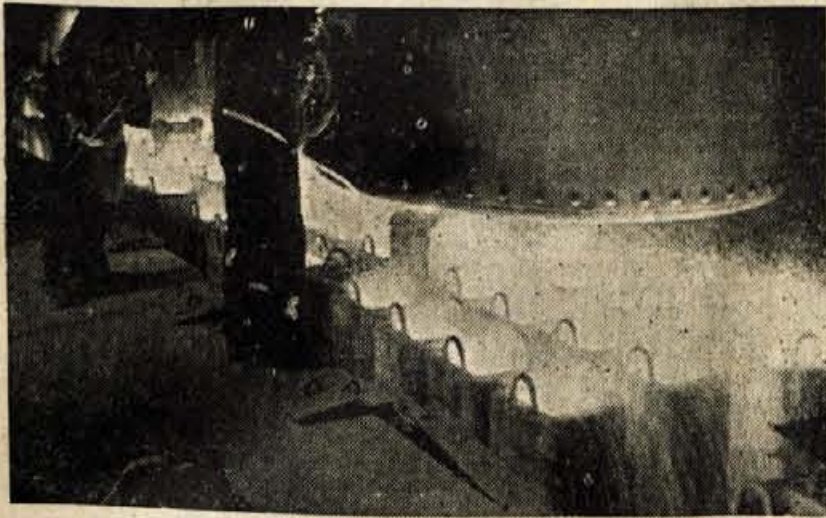

AKTUALNO VPRAŠANJE

S tovarniškimi dimom zakajene Jesenice so postale zadnja leta tudi prašne. Toda ne od pristnega prahu, marveč od prahu železne rude, ki ga izloča nova pražarna v Hrenovici. Rjavi prah železne rude se dan na dan useda na stavbe, vrtove, ceste in ljudi. Prebivalstvo se že dolgo sprašuje, zakaj ne namestijo obljubljenih čistilnih naprav. Ljudi, ki gledajo, kako ginejo vrtovi in drevje, se vedno bolj loteva bojazen za osebno zdravje. So stanovanja, v katerih oken sploh ne smejo odpirati. Posebne komisije so ugotovile, da je v zraku ogromno prahu in predlagale nujno ureditev lovilne in čistilne naprave, kakršne imajo v vseh večjih industrijskih krajih. Odlašanje bo treba napraviti konec. Pričakujemo, da bo Železarna to čimprej uredila.

Jeseničan

Zezezo teče...

LETO X. — ST. 4 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 14. JANUARJA 1957

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

Gorenjci so se ljub slabemu vremenu udeležili sprevoda na grobove dražgoških žrtev.

Narodni heroj Toneček Dežman se je poklonil spominu svojih tovarišev.

PO PETNAJSTIH LETIH

SO SE V DRAŽGOŠAH SPET SREČALI
BORCI CANKARJEVEGA BATALJONA

Ustavili so se tudi pred spomenikom talcev, ki so padli pred petnajstimi leti v herojski bitki ob napadu okupatorja na Dražgoše.

Dražgoše, 13. januarja

Danes so nekdanji partizanski kraji v Selški dolini ponovno oživil. Obiskali so jih nekdanji borec Cankarjevega bataljona in drugi partizani. Spominjali so se spet težkih pohodov in bojev proti, tedaj še nadmočnemu, okupatorju. Kljub temu, da je bila dražgoška borba v času, ko je bil okupator močan še na vseh frontah, njegova podla dejanja niso uspela.

Danes dopoldne so se borci, Dražgošani, gostje in okoličani, poklonili žrtvam in talcem pred spomenikom v Dražgošah in na dražgoškem pokopališču. Ponosno so ob grobovih razmišljali o svojih pohodih ter se hkrati spominjali svojih padlih tovarišev. Lj.

ZANIMALO VAS BO...

Da še zbiramo DRAGOCENA DARILA za naše naročnike. NAGRADNO ZREBANJE bo v drugi polovici februarja. Zreb bo izbral dobitnike med naročnike, ki bodo dotlej vplačali celoletno naročnino. Vsakdo, ki bo pridobil najmanj 5 novih naročnikov, se bo zrebanja lahko udeležil še z enim dodatnim glasom, tako da si bo podvojil pot do sreče.

Glavna dobitka, ki že čakata v uredništvu, sta KOLO ZNAMKE »ROG« in RADIO APARAT »VESNA«. M 58 s vzgajenim magičnim očesom. Ta sprejemnik je najnovejši, izposiljanje izdelke ljubljanske tovarne »Telekomunikacije«.

Na NAGRADNO ANKETO o vsebini in obliki »Glasa Gorenjske«, ki smo jo razpisali v 56. številki lanskega letnika našega lista (7. XII. 1956) smo dobili že mnogo odgovorov, izmed katerih bomo NAJBOLJŠIH OSEM LEPO NAGRADILI. Rok za pošiljanje odgovora na nagradno anketo **PODALJUJEMO DO KONCA JANUARJA**, da bi čimveč naročnikov in bralcev lahko povedale, kaj sodijo o novi »obliki« »Glasa Gorenjske«.

Prav te dni smo spet prejeli dopis, v katerem se nam naročnik Janez Zorman, Zg. Brnik, zahvaljuje, ker je dobil izplačano zavarovalnino ob nezgodi. V zahvalo nam je dobil 2 nova naročnika, hkrati pa priporoča vsem, naj se naroče na »Glas Gorenjske«, ker se s tem hkrati tudi nezgodno zavarujejo.

NESREČA RES NE SVETI PRED SABO. Zato smo vse naše naročnike zavarovali pri Državnem zavarovalnem zavodu Slovenije

ZA PRIMER SMRTNE NEZGODE ZA 20.000 DINARJEV
ZA PRIMER INVALIDNOSTI ZA 40.000 DINARJEV.

Pogoj: vnaprej plačana vsaj mesečna naročnina v znesku 50 din.

Za vsakega novega naročnika, ki nam ga pridobite, prejmete:

50 din — če naročnik takoj vplača celoletno naročnino 600 din;
35 din — če naročnik takoj vplača polletno naročnino 300 din;
25 din — če novi naročnik ne plača naročnino takoj ob naročilu.

Uredništvo in uprava

BOHINJCI V PREMOČI

(OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA)

Boh. Bistrica, 13. januarja

Danes dopoldne so bile v Bohinju mednarodne sankaske tekme za »Lazarjev pokal«. Okoli petsto gledalcev je bilo zadovoljnih z izvedbo tekmovalca in rezultati. Tekmovalci so tekmovali na 1400 metrov dolgi progi, ki ima 261 m višinske razlike.

Rezultati: 1. mesto je osvojila ekipa Jesenic s časom 21.31,5, 2. Bohinj 21.59,3, 3. Jesenice II 22.46,7.

Posamezniki: 1. Milan Učar (Jesenice) 4.01,2, 2. Stane Horvat (J) 4.07,3, 3. Peter Sorli (Bohinj), 4. Karel Klančnik 4.15,6 itd.

LAZARJEV POKAL

Mladinci: 1. Franc Zupan (Kropa) 4.20,2, 2. Zdravko Vesel (J) 4.21,6, 3. Leopold Saner (Villach) 4.23,3 itd.

Članice: 1. Mihaela Klinar (J) 4.24,5, 2. Julka Ravnik (Bohinj) 4.27,3, 3. Marija Sodja (B) 4.30,4 itd.

Nastopilo je 12 ekip, od katerih dve iz Villacha (Avstrija), s 94 tekmovalci.

Vreme zjutraj tekmovalcem ni bilo naklonjeno, medtem ko se je do poldneva znatno izboljšalo. Organizacija je bila odlična.

FRANC BAJT

HOKEJSKO DRŽAVNO PRVENSTVO NA JESENICAH

Ljubitelji hokeja na Gorenjskem bo prav gotovo razveselila novica, da bo letošnje državno prvenstvo ponovno na Jesenicah od 29. januarja do 3. februarja. Sodelovala bodo hokejska moštva z Jesenic, Ljubljane, »Partizane«, »Crv. zvezda«, lankoletni državni prvaki »Zagreb« ter republiški hrvaški prvaki.

Vsekakor bo tudi letošnje prvenstvo veliko pripomoglo popularizaciji tega športa na Gorenjskem in ves čas trajanja navduševalo gledalce, ki bodo prisostvovali borbam na ledeni plošči pod Mežakljo. I. A.

KAKRŠEN DOM - TAKŠNO DRUŠTVO

SLABO VZDRŽEVANI KULTURNO-PROSVETNI DOMOVI

Posebna komisija Sveta za prosveto in kulturo OLO Kranj je v zadnjih mesecih obiskala precej kulturno-prosvetnih društev na Gorenjskem. Zbirala je gradivo o stanju kulturno-prosvetnih objektov ter pri tem ugotovila marsikatero pomanjkljivost. Prav o tem bi kazalo napisati nekaj vrstic.

Komisija je predvsem mnenja, da je osnovni vzrok za nepravilnosti, ki jih je opazila po društvih, nerazčiščeno lastništvo kulturno-prosvetnih objektov. Domovi so splošno ljudsko premoženje in jih upravljajo stanovanjske skupnosti. V resnici pa v največ primerih ne skrbijo za domove niti stanovanjske uprave niti društva. Zato je mnogo domov v zelo slabem stanju.

Drugače je z domovi telesno - vzgojnih društev »Partizane«. Ti so last društva in zato društva nanje tudi pazijo. Zato ne bi bilo napak, če bi pristojni ljudje razmišljali, da bi po zgledu partizanskih domov uredili tudi kulturne domove. Doselej je v mnogih prosvetnih domovih cela vrsta podnajemnikov, društev, organizacij, dalje kinematografi in celo privatna stanovanja. Ni pa tistega, ki bi bil resnično zainteresiran in tudi obvezen skrbeti za hišo.

V zadrudnih domovih, ki so bili pravzaprav grajeni, da postanejo kulturni centri na vasi, pa so v mnogih primerih ostale kulturne dvorane nedo-

grajene. Tako je v Senčurju, v Zireh in na Visokem, v Senčurju se mora zato kulturno - prosvetno društvo stiskati v neki šupi. V vseh naštetih zadrudnih domovih pa so že prav lepo urejene trgovine.

Ker je v mnogih krajih — iz razumljivih razlogov — samo po en dom, bodisi kulturno - prosvetni ali pa fizikalni, se takoj pojavi tudi problem sožitja med društvii, ki v njem domujejo. Posebno, če je to dom »Partizana«. Cisto prav je, da telesno - vzgojna društva pazijo na svoje domove. Vseeno pa je nerazumljivo, da na primer v Gorenji vasi zahteva »Partizan« od kino podjetja tako visoko najemnino za dvorano, da se resno postavlja vprašanje obstoja kinematografskega podjetja. V Gorenji vasi je slab tudi odnos občinskega ljudskega odbora do knjižnice. Da bi pridobili prostor za administracijo, hočejo po vsej sili izriniti knjižnico iz dosedanjih prostorov. V času, ko se vsi kulturno-prosvetni organi v okraju zavzemajo, da bi se občinske knjižnice okrepile in da bi se v njih nastavilo sposobne stalne knjižničarje, bi bil to res kaj neprimeren ukrep.

In ob koncu še dober zgled: dom kulturno-prosvetnega društva v Loki je skrbno vzdrževan. Vidi se, da članstvo skrbi zanj. To daje spridevalo o delu društva.

-k

naš razgovor

»Že petnajst let vozim mleko v Lesce«

Tisto jutro, ko sem srečal Janeza Kristana, ki je doma v Hlebcah pri Begunjah, je bilo v Lescah krepko mraz. Sonce je »grizlo«.

Namenjen sem bil v Begunje. Ni šlo drugače — peš bo treba iti, sem si mislil. Vtem pa me prav na cestnem križišču povabi prijazen glas Kristanovega »očca«, naj prisedem na njegove sani.

»Sicer grem le do Hlebc«, je dejal, »polovico peš hoje vam pa le pripravim!«

Ni bilo treba dvakrat reči... Kramljala sva, seveda!

Janez Kristan vozi že več kot petnajst let mleko v mlekarno v Lesce. Pozimi, vsako jutro, naloži na sani tri do štiri vr-

če mleka, ki ga zbere pri kmetih v Hlebcah in Begunjah.

»Mleko še kar dobro plačajo«, pravi, »še posebno zato, ker mlekarna upošteva njegovo kakovost. — Le to me čudi,« je še pristavil, »da mlekarna pozimi ne pobira mleka s kamioni, tako kot poleti.«

No... midva s »šimelnom« sva sicer že navajena...

Ko sem ga še povprašal, koliko križev ima že na hrbtu, je odgovoril:

»Osemdesetletnice ne bom nikoli več praznoval!«

Moral sem napraviti sila začuden obraz nad njegovo spoštljivo starostjo, ki je ne kaže, kajti dodal je še: »Mar ne verjameste? — Pa je le res!«

Potem sva eno prižgala in

dim cigarete nama je vzbujal občutek tako potrebne toplote.

Kristanov »ata« je res prava gorenjska grča...

I. A.

TE DNI PO SVETU

△ Egiptovski zunanji minister Favzi, ki je prišel včeraj v New York z namenom, da obišče generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Daga Hammarskjölda, se bo razgovarjal z njim o možnosti skilcanja posebne seje Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, na kateri naj bi razpravljali o težavah, ki nastopajo s umikom izraelskih čet z egiptovskega ozemlja.

△ Libanonski zunanji minister Malik je včeraj iz Pariza odpotoval v New York. Diplomatski krogi sodijo, da se je libanonski zunanji minister pogovarjal s francoskimi voditelji predvsem o obnovitvi diplomatskih stikov med arabskimi državami in Francijo, do prekinitve katerih je prišlo ob izbruhu suezske avanture.

△ Sovjetska časopisna agencija TASS je včeraj objavila uradno sporočilo sovjetske vlade o Eisenhowerjevi doktrini glede Bližnjega vzhoda. Sovjetska vlada meni, da je le-ta odločno v nasprotju s težnjo in cilji Organizacije združenih narodov, da bi kar najprej in najbolj učinkovito zagotovila mir na Bližnjem vzhodu.

△ »New York Times« poroča, da so dale Združene države Amerike predlog Sovjetski zvezi, naj bi se začeli razgovori o zmanjšanju oboroženih sil. Ta korak, sodijo, naj bi pripomogel, da bi problem razorožitve tudi v Organizaciji združenih narodov dosegel pomembnejši uspeh.

△ Francoski poslanci so včeraj razpravljali o skupnem trgu za šest držav Evropske skupnosti za premostenje in jeklo. To so Francija, Zahodna Nemčija, Italija, Belgija, Holandija in Luxemburg. — Vprašanje »evroatoma« pa so odložili.

△ Iz Tunisa poročajo, da je včeraj neko francosko letalo obstreljevalo neko obmejno naselje, pri čemer je bila ena Tunizanka ubita.

△ Na Madžarskem je že kazalo, da bo prišlo do konsolidacije položaja. Vendar zadnja poročila iz Madžarske, zlasti tista o odstopu več kakor 20 delavskih svetov v posameznih tovarnah, kažejo, da se dogodki v tej deželi, ki so pred kratkim razburili svetovno javnost, ponovno razvijajo v vzemirljivo smer.

Najbolj drastičen primer se je pripetil v tovarni »Czepek«. Delavci in delavski svet v Czepeku so zahtevali odstavitev vladnega zaupnika in direktorja, ker z njunim delom in ravnanjem niso bili zadovoljni. Tako vladni komisar kot direktor se v svojem delu nista oslanjala na delavske svete. V odnosu organov oblasti do delavskih svetov je prišlo vse prevečkrat do izraza podcenjevanje, ki je zaviralo izboljšanje odnosov. Tudi vladne ukrepe o zvišanju plač niso dosledno izpolnjevali. Zaradi birokratskega ravnanja delavci v Czepeku niso dobili višjih plač, kot jih določa uredba.

Odstop delavskih svetov je ustvaril precej mučno vzdušje. Kot poročajo madžarski časopisi, je bilo to vzdušje ugodno tudi za delovanje raznih provokatorskih elementov. — Avstrijski radio pa je celo poročal, da bodo vsi tisti delavci nad Madžarskem, ki bodo pozivali k štávki, lahko obsojeni na smrtno kazen.

△ Poročajo, da je bil načelno dosežen sporazum o obisku predsednika francoske vlade Guyja Molleta v Washingtonu. Datum njegovega obiska še ni določen. Prav tako govore, da bo obiskal Washington novi predsednik britanske vlade Macmillan. V Združenih državah Amerike so naklonjeni neposredni izmenjavi misli s novim britanskim premierom.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
ODSTOP - POKORA ZA SUEŠKI GREH

Edenov odstop in izbira Macmillana za njegovega naslednika — to sta dva dogodka, pravzaprav zaradi medsebojne povezanosti samo eden, ki sta presenetila te dni svet. Če rečemo presenetila, potem moramo v pojasnilo povedati, da so Edenov odstop pričakovali že dalj časa, le da nihče ni računl nanj prav v tem trenutku. Večje presenečenje pravzaprav pomeni določitev Macmillana, dosedanjšega finančnega ministra v Edenovi vladi, za novega političnega krmarja britanskega kraljestva, ker so vsi računali na Richarda Butlerja kot kandidata št. 1. Butler je v resnici vse doslej veljal za najuglednejšega konservativnega politika takoj za Edenom, njegov vpliv pa je prisilil vlado, da je privolila prekinitve sovražnosti v Egiptu. To je po neuspehu Edenove nesrečne pustolovščine v Suezu dajalo Butlerju najresnejše upe za položaj ministrskega predsednika. Macmillan pa je nasprotno veljal vedno za pristaša politike »čvrste roke« na Bližnjem vzhodu in je tudi stalno podpiral Edenovo »odločnost« do Egipta. Ali naj to pomeni, da bo z Macmillanom na čelu ostala osnovna zamisel britanske diplomacije do Bližnjega vzhoda nespremenjena kljub tako očitnim porazom in neuspehom? Pravi, da to vprašanje niti ni bilo odločilno pri izbiri Edenovega naslednika. Konservativci baje niso imeli

drugega izhoda, ker Butler ne uživa zadostne podpore v lastnih vrstah, medtem ko ima Macmillan za seboj dobro organizirano desnico v vladajoči konservativni stranki. Kocka je torej padla na Macmillana zgolj zato, ker bo lahko združil vrste svoje stranke v tako usodnih trenutkih.

Vodja britanskih laburistov Gaitskell zahteva razpis splošnih volitev, ker pravi, da ni dovolj zamenjati samo predsednika vlade.

Odkar se je Eden zapletel v nepremišljeno suezsko pustolovščino, je bilo jasno, da so dnevi njegovega vladanja šteti. Vlada je izgubila podporo večine britanske javnosti, opozicija

je ostro napadala vladno politiko in kar je bilo najhujše: enotnosti ni bilo niti v vrstah same Edenove konservativne stranke. Tisto, kar so laburisti glasno zahtevali, so številni konservativci potihoma svetovali Edenu: naj odstopi. Zadnji udarec pa mu niso zadali nasprotniki, ampak njegov glavni zaveznik. Ko je Eisenhower oznanil svojo novo doktrino, je s tem pokopal še zadnje upanje razočaranega Edena, ker so ZDA dokončno spodrinile britanski vpliv na tako važnem področju kot je Bližnji vzhod.

To je bil nedvomno eden glavnih vzrokov, da se je Eden odločil za svoj korak prav minulo sredo. Vprašamo pa se lahko vzlic temu, zakaj ni Eden odstopil takoj, ko se je pokazal polom anglo-francoskega izleta v deželo Nila. To je treba bržkone pripisati temu, da bi takratni odstop predsednika vlade pomenil hkrati tudi priznanje neuspeha politike konservativne stranke v celoti. Medtem ko pomeni odstop zdaj, ko si je vlada spet delno okrepila razhljani položaj, da je Eden prevzel breme greha na svoja ramena. Namesto poraza stranke je kratak časovni presledek spremenil suezsko zadevo v osebni neuspeh Edena.

Ko se je v sredo popoldan Eden podal na mučno pot v Buckinghamsko palačo, kjer je britanski kraljic sporočil svoj sklep o odstopu, se je s tem tu-

di po vsej verjetnosti končala kariera šefe 59. letnega britanskega državnika. Njegov odstop je namreč žrtev na oltar po starih tradicijah hladnokrvnejše britanske politike in plačilo za storjene napake. »Edenova politika« — pravi liberalni časopis »Manchester Guardian« — »je spravila Veliko Britanijo v najhujše težave in zagate po letu 1940. Dokler bi Eden ostal predsednik vlade, ne bi bilo upanja, da bi škodo popravili.«

Edenov odstop naj bi torej pomenil prvi korak k temeljiti obnovi politike konservativne stranke. Njegovega naslednika Macmillana pa čakajo tri dosti težke naloge, kot pravijo v londonskih diplomatskih krogih: 1. znova vzpostaviti pristno sodelovanje z ZDA; 2. obnoviti pogajanja z Egiptom v okviru ZN za dokončno ureditev plovbe skozi suezski prekop, in 3. rešiti gospodarske težave, ki so nastale po suezski krizi.

Vse to so težave, zaradi katerih je moral Eden odstopiti. Njegov odstop pa prav v tej luči ni vznemiril nikogar, ampak je povzročil olajšanje, da ne rečemo pozdravljanje, skoraj po vsem svetu. Celo Edenov predhodnik in učitelj Winston Churchill ni ob novici o odstopu svojega nekdanjega najbližjega sodelavca niti trenil z očesom, ampak je hladnokrvno odšel v kino, da bi si ogledal film »V vrtnicu«.

MARTIN TOMAZIC

v nedeljo smo zabeležili

KONFERENCA ZK V »SAVI« V KRANJU

Kranj, 13. januarja
Danes je bila v tovarni gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju redna letna konferenca Zveze komunistov. Razpravljali so o perečih proizvodnih problemih in o dvigu ideološke ravni članstva ZK.

RAZSTAVA VZORCEV STENSKEGA DEKORJA

Včeraj je bila v Prešernovem muzeju v Kranju zaključena razstava vajeenske šole za slikarsko in pleskarsko stroko. — Razstavljenih je bilo 29 del — vzorcev stenskega dekorja. Ponekod je bilo sicer opaziti vpliv učitelja (slikar Marijan Belec), vendar pa se dela odlikujejo po sodobnih prijemih in izvirnosti. Iz razstavljenih del je bilo moč razbrati prizadevanja, kako iztrgati vajeence iz stereotipnih in neestetskih načinov okraševanja prostorov in jih usmeriti v iskanje novih izraznih poti v dekorativnem slikarstvu. S.

OBRAČUN DELA

Včeraj sta imela foto kluba z Jesenic in iz Radovljice letne občne zbornice. Kluba sta pokazala v lanskem letu veliko prizadevnosti, saj sta sodelovala na številnih fotoamaterskih razstavah doma in v tujini, razen tega pa organizirala tudi samostojne razstave. — Delo klubov bo v letošnjem letu, kot kaže, še boljše. S. J. - U.

OBČINSKA KONFERENCA LMS V RADOVLJICI

Včeraj je bila v Radovljici občinska konferenca LMS. Udeležila sta se je tudi predsednik OO SZDL Franc Jere in sekretar OK LMS Marijan Ružič.

Obpravnavali so delo mladine v organih delavskega samoupravljanja in njeno vlogo pri povečanju proizvodnosti dela in proizvodnje. Govorili so tudi o vlogi mladine za socialistično preobrazbo vasi. S. J.

MLADINA OBČINE KRANJ — LE TAKO NAPREJ!

V Kranju je bila danes konferenca mladine iz občine Kranj. Konference so se udeležili tudi sekretar ZK okraja Kranj Mirko Zlatnar, član CK LMS Marijan Lah in predsednik OK LMS Slavko Zalekar. Delegati so razpravljali o problemih mladinske organizacije. Razpravljali so o delu mladine v društvih, organizacijah in sodelovanju mladine pri delavskem in družbenem samoupravljanju ter delu mladine v šoli. Lahko rečemo, da je bila to do sedaj ena najbolj uspešnih mladinskih konferenc. Lj.

PROMETNA NEZGODA V LOKI

Včeraj ob 8.15 je prišlo na cesti pri internatu v Skofji Loki do lažje prometne nezgode. Osební avto S-1358 je zaradi pojedice trčil v avtobus S-3117. Škoda je malenkostna. S.

V sredi in drugi polovici tedna manjše in krajevne padavine. Zimski mraz se bo začel verjetno proti koncu tedna.

ZELEZARNA JESENICE NAGRADILA NOVATORJE IN RACIONALIZATORJE

Na zadnjem zasedanju je priznal upravni odbor Zelezarne Jesenice avtorjem enajstih koristno izvedenih predlogov denarne nagrade v skupni višini 96.586 dinarjev. Najvišjo nagrado v iznosu 28.410 dinarjev je dobil JOZE URS iz mehanične delavnice, ki je izdelal precizno glavo za avtomatič-povrtanje. Ostale nagrade se sučejo od 400 do 10.000 dinarjev. U.

2. VEST NA PREIZKUŠNJI

Poznam ju kar dobro...
On je invalidski upokojenec. Ona pa državna uslužbenka. Poročena sta.
On je ves dan doma. Ona pa hodi vsak dan v službo. Dopoldne in popoldne.
On ima kar lepo pokojnino. Ona pa ima povprečno še kar dostojno plačo.
Njuni skupni mesečni dohodki za tričlansko družino — imata namreč še enega otroka — so vsekakor nad povprečnimi. Ne moreta se pritoževati, da jima gre slabo, čeprav dostikrat tarnata...
Ona ima tudi več bratov in sester. Večina jih je tudi že poročenih. Vsi so zaposleni, le najmlajša sestra ne, ki še hodi v šolo. V popoldanskih urah pa pazi na otroke ene izmed starejših sester. Za to dobi mesečno nekaj stotakov, da si lahko kupi kako knjigo ali pa si ogleda kino predstavo. Najmlajša v družini je tudi najbolj pridna in po srcu najbolj dobra. Tega mnenja so vsi bratje in sestre.
Kot rečeno, On in Ona, o katerih teče beseda, imata prav lepe dohodke.
Pripetilo se je, da je ena izmed njenih sester hudo zbolela. Za dlje časa je morala v bolnišnico. To jo je precej potrló. Toliko bolj, ker je morala prepustiti svojega štiri leta starega nezakonskega otroka že ostareli in bolehní materi, ki se komajda sama preživlja s svojo skromno pokojnino. Pičli dohodki zbolele sestre so od takrat, ko jo je vrglo na bolniško posteljo, za silo zadostovali le za prehrano njenega otroka.
Samo hrana pa otroku ni dovolj. Otrok mora

biti tudi oblečen. Razumljivo. — Toda kje vzeti denar?

Nekdo izmed bratov in sester je dal pobudo. Sklep je bil kmalu uresničen: vsak brat oziroma sestra bo prispeval po 300 dinarjev za skupno blagajno. S tem zbranim denarjem pa bodo kupili nečaku plašček in morebiti še kaj.

Nobenemu ni bilo treba dvakrat reči za denar. Le On in On sta se obotavljala — bolj On kot Ona — in tarnala, da nimata, da ne moreta dati, pa čeprav so njuni mesečni dohodki večji kot od vseh ostalih.

Po dolgem prepričevanju sta se vendarle omeščala in prispevala svoj delež. — Otroku so kupili plašček in ostalo je še toliko, da so mu lahko kupili tudi čepico.

Mnogim se je Njegov in Njen postopek zdel — milo rečeno — nerazumljiv. Ko se je razvedelo o tem, so ju mnogi obsojali, toliko prej, ker imata prav onadva lepo in s modernimi gospodinjstvi pripomočki opremljeno stanovanje. Tudi bratje in sestre so se čudili njenemu egolizmu in trdosrčnosti.

Mene pa je najbolj čudil njun postopek že zaradi tega, ker sem zvedel, da je najmlajša v družini, ki dobi mesečno le nekaj stotakov, prispevala za nečakov plašček kar 500 dinarjev...

IVAN ABRAM

naša kronika

KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV V »OLJARIČI« BRITOF

V četrtek je bila v tovarni »Oljarica« v Britofu redna letna konferenca terenske organizacije Zveze komunistov. Mnogo je bilo govora o mladini, ker zelo peša delo njene organizacije zaradi nesposobnega mladinskega kadra. Organizacija bo morala misliti tudi na sprejem novih članov v organizacijo ZK. To pa ji bo uspelo le z aktivnim delom mladinske organizacije. Nadalje so bili sprejeti koristni sklepi še o ustanovitvi sekcije mladih zadrúžnikov, o športnih organizacijah in o mladih delavcih, ki so zaposleni v »Oljarici« Britof. C.

OBČNI ZBOR PGD KRANJ

Kranj, 13. januarja
Sinoči je bil v Kranju redni letni občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Kranj.

ZBORI VOLIVCEV V KAMNIKU

Uspeli zbori volivcev so bili ta teden v Kamniku za vse terene. Na zborih je predsednik občine Kamnik Janko Alfred poročal o zaključku proračuna za preteklo leto. Volivci so odobrili delo šolskih odborov in izvolili nove odbore.

Na vseh terenih so soglasno odklonili povišanje prispevka za vodarino, pač pa so odobrili prispevek za kanalizacijo. Z.

LITERARNI VEČER MLADIH KNJIŽEVNIKOV

V petek, 18. januarja ob 20. uri, bo priredilo Kranjsko akademsko društvo v Prešernovem gledališču v Kranju »Večer mladih književnikov«. — Tokrat se bomo spoznali z deli pesnikov in pisateljev, katerih imena pogosto srečujemo po naših literarnih revijah in podobnih publikacijah. Svoja dela, pesmi in prozo, bodo braji Peter Božič, Matjaž Hmečel, Bojan Pisk, Veno Taufer, Domnik Smole, Aco Popovski in Jože Snoj. S.

AVTOMOBIL SE JE ZALETEL V TOVARNIŠKA VRATA

V petek popoldne je voznik avtomobila Fiat S-8263 pustil osební avtomobil nad tovarno »Plamen« v Krplj. Medtem ko je šel šofer po opravkih, so otroci odjedovali avtomobil in ga verjetno tudi nekoliko porinili. Avtomobil se je lel premikati in se zaletel v glavna tovarniška vrata. Škoda: zaradi zaleznih vrat, ki so avtomobil zaustavila, ni občutnejša. C. R.

gorenjski obveščevalcec

SPOROČILO RESEVALCEM
NOVOLETNE NAGRADNE
KRIZANKE

Vsem reševalcem novoletne nagradne križanke sporočamo, da bo žrebanje nagrad današnje 14. t. m. ob 15. uri v prostorih uradništva Kranj, Koroška c. 6. K žrebanju vabimo vse, ki se zanimajo za izid.

Uradništvo in uprava

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA
SLUŽBA

Zdravstveni dom, Kranj, Poljska pot 8; od 12. do 19. januarja dr. Sveto Petrovič, tel. 218.

MALI OGLASI

Pes ovcjak (črn) se je zatekel k Eržen Stefanu, Klanc št. 44, Kranj.

Prodajam plemenskega vola, starega 2 leti. Naslov v upravi. Kupim skobelnik (ponk). Naslov v upravi lista.

Trgovsko pomočnico in vajenka za takojšen nastop sprejme ELITA, trg, podjetje, Kranj, uprava Titov trg 19.

KINO

KINO »STORZIC« KRAJ
14. in 15. januarja, ameriški barvni film »SEJN« ob 16., 18. in 20. uri.

Od 16. do 18. januarja italijanski barvni film »TEODORA« ob 16., 18. in 20. uri.

KINO RADOVLJICA
15. in 16. januarja, avstrijski zabavni film »ZDAJ SMO PA TAM«. V torek ob 20. uri, v sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PRESERNOVO GLEDALIŠČE
KRAJ

Napovedana predstava red C za 17. januar se prestavi na ponedeljek 14. januarja ob 16. uri zaradi semestrskih počitnic.
Torek 15. januarja ob 20. uri — red A in izven Aristofanes: »LIZISTRATA« — komedija. Mladini prepovedano.
Četrtek 17. januarja ob 16. uri — red C in izven Sofoklej »KRALJ EDIP«.

TRŽNI PREGLED

V KRANJŮ

V ponedeljek je bilo za zimski čas kar nenavadno vreme. Toda kljub temu je prineslo na trg svoje izdelke omejeno število branjevk.

Tudi blaga ni bilo kdo ve koliko naprodaj. Zabeležili smo naslednje cene: kislja repa 29 d.n., kislja zelje 56 dinarjev za kg (cena za ti dve zelenjavi je najstalnijša na živilskem trgu v Kranju), jajca 27 din kom., »merica« špinata, motovilca, rdečega radiča po 25 dinarjev, krompir 15 din. Bil je tudi še kar precej jabolka od 25 do 45 din za kg.

V petek je bil živilski trg v Kranju razmeroma dobro založen. Branjevke so ponujale vsakovrstno zelenjavo, vendar le v manjših količinah. Prevladovala je zelenjava, vendar je bilo tudi sadja na pretek.

Cene, ki smo jih zabeležili, so naslednje: čebula 100 din kg, glavica česna 10 d.n., »merica« motovilca in rdečega radiča 30 din, korenje 40 din za kg, zelje v glavah 30 din za kg, šopek peteršilja 15 dinarjev, jajca 27 dinarjev, kislja zelje 58 din, kislja repa 28 dinarjev za kg. Naprodaj je bilo tudi precej surovega masla po 480 dinarjev za kg, nekatere branjevke pa so imele tudi skuto po 80 dinarjev.

V SKOFJI LOKI

V sredo so bile na trgu v Skofji Loki naslednje cene: krompir 14 din kg, zelje v glavah 25 din kg, kislja zelje 50 din, repa (cela) kom. 5—7 d.n., »merica« kislja repe 25 d.n., ohrovit 60 din kg, cvetača 130 din, jabolka 35 din, fižol, suh, 85 din t.ter, čebula 100 din kg, česen 7—12 d.n glavica, por 7—15 din kom., jajca 26 din kom., liter smetane 150 din, sirček 12 din kom., surovo maslo 100 din za zavitek, špinata 30 din merica.

V soboto pa smo zabeležili na skofjeloškem trgu naslednje cene: zelje v glavah 25 din kg, kislja zelje 50 din kg, cela repa 5 do 7 d.n kom., kislja repa 20 dinarjev merica, rdeča pesa 35 dinarjev kg, ohrovit 55 din kg, merica špinata 20 din, solata 100 din kg, radič 25 do 50 din merica, jabolka 25 din kg, hru-

ške 40 do 50 din kg, korenje 15 dinarjev kg, por 7 do 10 din kom., suhi fižol 85 din liter, jajca 24 din kom., sladka smetana 150 din liter, sirček 12 din kom., zavitek peteršilja 10 din, čebula 100 din kg, česen 7 do 15 din glavica.

V KAMNIKU

Na Kamniškem živilskem trgu v zadnjem času ni bilo sprememb. V mesnicah je konec prazničnega popusta pri prodaji svinjskega mesa, ki je veljal od 29. novembra do novega leta. Slanina se je podražila za 20 dinarjev in stane zdaj 300 din kg, cena svinjskega mesa pa je narasla od 260 na 270 dinarjev. Ostale cene se gibljejo v rahlih odklonih navzgor in navzdol, kakršna je pač količina prinesenega blaga. Jabolka so bila po 30 dinarjev kg, prodajali pa so jih tudi po 25 dinarjev.

V torek je bil spet živilski sejem, na katerega so prignali znatno manj goveje živine kot pred mesecem. Tudi prašičkov za rejo je bilo malo, zato so bili primerno dragi. Zahtevali so 4000 dinarjev za par sedem tednov starih.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V TRZICU

Poročili so se: Emilijan Hlebar, čevljarjski pomočnik in Ana Gregorec, delavka.

V SKOFJI LOKI

Rojstva: Ivana Božjak iz Suhredla hčerko Lucijo.

Poročili so se: Miroslav Klančar, natakar in Angela Demšar, kuharica.

Smrti: Olga Habjan, umrla v Florjanu nad Zmincem.

NA JESENICAH

Poročili so se: Jožef Kozmus, tov. delavec in Vanda Mlakar, gospodinja; Jože Pernuš, metal. tehnik in Elizabeta Vengar, tovarniška delavka; Pašo Cetina, tov. delavec in Ivanka Prozelj, tov. delavka; Milan Vister, tovarniški delavec in Berta Mlakar, gosp. pomočnica; Jožef Miki, lesni manipulant in Marija Smolej, gosp. pomočnica.

OBČNI ZBOR TRŽIŠKIH
STRELCEV

Pred dnevi so imeli tržiški strelci redni letni občni zbor. Iz poročil je bilo razvidno, da je družina v preteklem letu dokaj aktivno delovala, akoravno nekateri člani upravnega odbora niso opravljali svojih funkcij tako, kakor bi morali. Zlasti je šepalo propagandno delo. Na letošnjem Okrajnem prvenstvu so bili v vseh disciplinah prvaki tržiški strelci, pa tudi ostala tekmovanja od družinskih do republiških, so jim prinesla vrsto pokalov, diplom in praktičnih nagrad.

Družina šteje 450 članov, vendar je razprava pokazala, da bi se članstvo lahko še pomnožilo. Zlasti s pionirji in mladinci. — Za predsednika družine so ponovno izvolili Slavka Hvalico, ki je že 7 let predsednik družine.

STRELSKO TEKMOVANJE
NA GOLNIKU

Preteklo nedeljo je bilo na Golniku prijateljsko strelsko tekmovanje med tamkajšnjimi strelci in strelci iz Predoselj. Tekmovali so z zračnimi puškami. Najmlajši pionir, ki je streljal za družino iz Predoselj, je bil Aleš Draksler, star 7 let. — Gostje so bili v precejšnji premoči in zmagali s 1459 napram 1223 krogov od 2000 možnih.

Rezultati: ekipno — Predoselje: člani 580 krogov, mladinci 542 krogov od 750 možnih, pionirji 328 krogov od 500 možnih. Golnik: člani 543 krogov, mladinci 407 in pionirji 273 krogov.

PRIJATELJSKO SREČANJE
STRELCEV IZ PREDVORA IN
JEZERSKEGA

Preteklo nedeljo je bilo tudi prijateljsko strelsko tekmovanje med strelci iz Predvora in Jezerskega. Zmagali so predvorskimi strelci s 628 napram 577 krogov od 750 možnih. R. C.

KEGLJANJE

Kranj, 13. januarja
Danes je bil na kegljišču KK Triglav dvoboj med reprezentancama starejših članov Ljubljane in Triglava. V času poročanja vodi Ljubljana s 1118 keglji pred Triglavom s 1001 keglji. S. L.

PRED ZLETOM GORENJSKIH
SMUČARJEV IN SANKAČEV

Zlet gorenjskih smučarjev se je začel pravzaprav že večeraj s sanjskimi tekmami v Bohinju. Tudi na ostale prireditve v okviru tega zleta se je Gorenjska smučarska podzveza prav dobro pripravila.

To pot so gorenjski smučarji in sankarji, predvsem pa Bohinjci, v resnici pridni. Večina tekem bo v Bohinjski Bistrici, kjer so napravili izsek za alpske discipline. Z ureditvijo sanjske proge so se Bohinjeci lotos posebno izkazali, saj so napravili na njej šest 2000 udarniških ur. Proga je v resnici odlično pripravljena. Restavriral so tudi bivšo jugoslovansko karavlo, ki bo nudila zavetje in oskrbo smučarjem ter sankarjem. Na letošnjem zletu gorenjskih smučarjev bodo nastopili sankarji hkrati na dveh progah. Tekmovalci s predpisanimi tekmovalnimi sanmi bodo tekmovali na progah »Belvedere«, ostali s navadnimi sanmi pa na progah Ravne—Bistrice. Tako bodo kar štiri tekmovalne discipline na istem pobočju.

V okviru zleta bo tudi slovensko prvenstvo v sankanju. Ker

Je proga Ravne—Bistrice lahka, bodo lahko tekmovali tudi neregistrirani člani. — GSP pričakuje množično udeležbo, saj bo tekmovalcev s tekmovalnimi sanmi od 160 do 180. tekmovalcev s navadnimi sanmi pa še enkrat več. S pripravami imata prireditveni in tehnični odbor polne roke dela. Med drugim pripravljajo tudi medklubsko sanjsko tekmo z mednarodno udeležbo za »Lazarjevo« pokal. Tekme bodo ekipno in za posameznike. Ekipo bodo sestavljali 3 člani, 1 mladinec in 1 mladinka.

Da bi nadoknadili izgubljeno med obema vojnama, bosta letos na Gorenjskem še dve mednarodni sanjski tekmi. Prva bo 17. februarja v Begunjah, druga pa 23. februarja na Jesenicah. Naši sankarji se bodo udeležili tekem tudi v inozemstvu, in sicer 2. in 3. februarja v Vipitnu v Italiji, kjer bodo tekme za evropski pokal ter v Bistrici v Rožu (Avstrija), kjer bodo nastopili tudi Čehi, Poljaki, Švedi, Italijani in Nemci. Upati je, da nas bodo naši tekmovalci v tujini častno zastopali. U.

VESTI

KRAJNSKI JIU - DOISTI
NAPREDUJEJO

Kranj, 12. januarja.

Včeraj so se zbrali člani Jiu-Do sekcije in se pogovorili o uspehih, ki so jih dosegli in o delu, ki jih še čaka.

V zelo kratkem času obstoja so vzgojili vrsto mladih borcev, ki bodo častno zastopali svoj klub. Kranjčani bodo namreč nastopili v slovenski Jiu-Do ligi.

Posebno razveseljivo pa je, da so dobili potrebne Jiu-Do blazine. Brez njih bi bilo vse nadaljnje delo breuspešno. Nakup blazin jim je omogočil centralni odbor, poleg tega pa so dobili še nekaj kolonov.

Mimo moške, bi Kranjčani radi vzgojili tudi žensko vrsto. Za začetek bodo organizirali začetniški Jiu-Jitsu tečaj. Dekleta se bodo tukaj naučila osnovnih pravil samooprambe. Če jih bo nadaljnje delo veselilo, bodo lahko pristopile k Jiu-Do sekciji. K. B.

PLANINSKO DRUŠTVO NA
JESENICAH JE DELOVNO

Jesenjsko planinsko društvo, ki je prizadevno, skrbi tudi za vzgojo svojega članstva. V četrtek zvečer je povabilo na Jesenice Mirka Kambača, ki je priredil v dvorani Delavskega doma dve predavanja o lepoteh južno ameriških kanjonov. Prvo predavanje je bilo za šolsko mladihno, drugo pa za članstvo planinskega društva in ostalo prebivalstvo Jesenic. Obe predavanja sta bili dobro obiskani. U.

LETNA SKUPŠČINA

TVD »PARTIZAN« JESENICE

TVD »Partizan« Jesenice, ki vključuje nad 500 aktivnih članov, je imel v četrtek svoj redni letni občni zbor. Poročila so potrdila aktivno delovanje društva, ki hoče v bodoče svoje vrste še pomnožiti. — V nov upravni odbor so bili sprejeti najvidnejši telovadci in najboljši organizatorji društva. U.

NAMIZNI TENIS

V torek bo v sejni dvorani OLG v Kranju ob 17. uri občni zbor namiznoteniskega kluba »Triglav« Kranj. Za člane udeležba obvezna, ostali vjudno vabljeni!

NOGOMET

GARNIZON JLA KRANJ ; SREDNJA TEHNIČNA TEKSTILNA SOLA KRANJ 4.0 (1.0)

Komisija za razpis mesta poslovodje samostojnega gostišča „Dom na Jezerskem“ razpisuje na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ, št. 34-371/55) in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. list FLRJ, št. 51-424/53)

MESTO POSLOVODJE
samostojnega gostišča „Dom na Jezerskem“,
Jezersko

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:
1. visokokvalificirani gostinski delavec z večletno prakso na vodilnem mestu,
2. kvalificirani gostinski delavec z večletno prakso na vodilnem mestu.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni kvalifikaciji dostavite tukajšnjemu Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do vključno 31. januarja 1957.

Komisija za razpis mesta poslovodje samostojne trgovine „Gorenje“, Kranj razpisuje na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ, št. 34-371/55) in 90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. list FLRJ, št. 51-424/53)

MESTO POSLOVODJE
samostojne trgovine „Gorenje“, Kranj

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:
1. trgovski pomočnik z večletno prakso v manufakturni in galaterijski stroki,
2. komercialist z večletno prakso v stroki pod 1.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni kvalifikaciji je dostaviti tukajšnjemu Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do vključno 31. januarja 1957.

Komisija za razpis mesta upravnika Mesarskega podjetja OZZ Kranj - Naklo razpisuje na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ, št. 34-371/55) in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. list FLRJ, št. 51-424/53)

MESTO UPRAVNIKA
Mesarskega podjetja OZZ Kranj - Naklo

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:
1. visokokvalificirani delavec ali mojster mesarske stroke z večletno prakso;
2. kvalificirani delavec mesarske stroke z najmanj 10-letno prakso.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni kvalifikaciji je dostaviti tukajšnjemu Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do vključno 31. januarja 1957.

Komisija za razpis mesta direktorja podjetja „KOVINAR“ — tovarne za izdelovanje tekstilnih strojev in naprav, lovskih pušk ter patron — Kranj

MESTO DIREKTORJA
podjetja „KOVINAR“ — tovarne za izde-
lovanje tekstilnih strojev in naprav, lovskih
pušk ter patron — Kranj

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:
1. dipl. ekonomist z večletno prakso,
2. strojni inženir z večletno prakso,
3. strojni tehnik z večletno prakso na vodilnih položajih.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni kvalifikaciji dostavite tukajšnjemu Obč. ljudskemu odboru Kranj vključno do 31. januarja 1957.

Veleželeznina „Merkur“, Kranj
SPREJME V SLUŽBO

3 trgovske pomočnice železninarje (lahko tudi iz ostalih strok, ki se želijo priučiti v železninarsko - tehnični stroki.)
3 skladiščne delavce za skladišče in trgovino.
3 vajence za trgovino s štirimi razredi srednje šole.
Nastop službe takoj.
Ponudbe poslati na upravo.

Veleželeznina „MERKUR“, Kranj

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOST
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI
MALENSEK
KONIC

VIGENCY ROMAN

Vrnila se je v zgornjo hišo. Tu je bil zrak nasičen s tobakovim dimom, vonjem po razliti pijači in človeškem potu. Peč je vroče žehnela, da je po oknih tekla sopara, kljub temu pa je od kamenitih sten vlekle mrzlo. Pod stropom je medlo mežikala petrolejka z mlečnobelim porcelanastim obodom. Pri mizi so sedeli Aleš, stric Miklavž in Zgonc iz Kamne gorice. Aleš je topo gledal predse, bil je utrujen od bdenja in hrupa. Zgonc je vlekel iz dolge porcelanaste pipe in stric Miklavž je zaspano nihal nekam predse. Na mizah je bilo še vse našarjeno in Ana je brez odloga začela pospravljati. Pobirala je kozarce in zlagala ostanke jedi. Može so jo gledali in molčali. Samo enkrat je Zgonc pretrgal tišino z vprašanjem:

„So se vsi odpeljali?“

„Vsi,“ je odvrnila na kratko.

V ušesih ji je še vedno šumel hrup pogrebcev. Čutila se je tako trudno in onemoglo, da bi bila najraje sedla, spustila roke v naročje in počivala. Toda razločno je čutila, kako jo Zgonc gleda in strogo ocenjuje. Zato je z narejeno živahnostjo porinila predenj steklenico žganja in mu ponudila piti.

„Pijte! Poglejte, koliko je še ostalo!“

„Sem ga že dovolj,“ je mrmraje odvrnil Zgonc. Med zobmi je žulil cev dolge pipe, od časa do časa jo je vzel iz ust in se pripravljaj, kakor bi hotel povedati nekaj važnega, toda vsakokrat mu je pogled obvisel na Alešu in Miklavžu, potisnil je pipo nejevoljno nazaj in spet molčal. Onadva se nista menila zanj, toda vedel je, da bi pazno prisluhnila, kakor hitro bi spregovoril tisto, kar je nameraval. Potem je spet ogledoval Ano in pri tem bi ga skoro posilll smeh. Ona bo poslej gospodarila na Gašperinovem! Kako neki, gosposka in krhka, kakršna je! Saj je videti, kakor strdna punčka! Pri tem je začutil posmeh in je jezno pomislil: „Gašperini, gosposki Gašperini!“ Bilo mu je, kot bi gledal svojo ženo. Ko je bila mlada, je bila čisto podobna Ani. Imela je prav tak podolgovat obraz, na njem pa poseben izraz, ki je bil še najbolj podoben žalosti in neprestanemu nememu očitjanju. Tega Zgone ni mogel trpeti. Prav zaradi očitajočega obraza jo je včasih v jezi pretepel, ne da bi sam vedel zakaj. Ko je bila mlada, jo je imel rad in vzela sta se, ker je postala njuna ljubezen vsem očitna. Oh, zdaj je nespametno misliti na stare, pokopane reči. Rad bi se pomenil z Ano zaradi sina Dominika. Fant je že lani odslužil vojaščino in se obeša doma, ker nikjer ne najde pravega deta. Zgonc sam ga ne more rabiti, on je podkovski kovač, fant pa se je izučil pri Globočniku v Železnikih in je do vojaščine delal v fužini. Mislil je, da ga bo Globočnik vzel nazaj, a bogataš se pritožuje, da nima dela. Prekleti časi! Se tisti dan, ko je izvedel, da je svak v Kropi umrl, se je Zgoncu porodila misel, da bi Dominika lahko potisnil Ani v hišo. Spodnji, manjši vigenc naj mu da v najem. Fant je delaven, družine nima, lahko si bo prihranil nekaj denarja. Tudi bo potem konec tistega opletanja okoli gotove, ki služi v gostilni in ne bo imela počenega groša dote. Ko bo moral trdo delati, ne bo utegnil misliti na dekle. Zgonc je mislil na vse, tudi na to, da ima v hiši še mlajše otroke in da je sam še trden. Ali naj mar izroči sinu in se umakne v kot? Tri sto goldinarjev dote je bil pripravljen dati Dominiku, potem naj si sam pomaga, kakor ve in zna. Ko se je o tem domenil s sinom, se mu je porodila še druga misel, ki je pa ni izrekel. Pri Gašperinu bosta dedovala sin in hči vsak polovico, kdo bi vedel, kako se bo še vse obrnilo!

Sirote iz „Tovarne sanj“

„Imajo vse, kar je mogoče kupiti z denarjem,“ pravijo zdravniki za duševne bolezni, ki se ukvarjajo z otroki filmskih zvezd. „Manjka pa jim najvažnejše: materinska in očetovska ljubezen.“

Na primer hčerki Rite Hayworth, enajstletna Rebecca iz zakona z Orsonom Wellesom in šestletna Jasmyn iz zakona s princem Ali Khanom. Pri obeh ločitvah zakonov sta se obe stranki hudo borili, ali bo središče prisodilo otroka očetu ali materi. V obeh primerih je zmagala Rita Hayworth, potem

ci slavni staršev iz zakona v zakon. Hčerka Lane Turner, očarljiva Chery Christine, se res ne more tako hitro navezati na nove očete, kakor hitro Lana Turner menjava može, zato nje-

„LOMILEC SRC“
Errol Flynn

na mati včasih za kakšen mesec odloži ločitev oziroma novo poroko, da se Chery laže privadi...

Pet otrok »lomilca src« Errola Flynna lahko samo iz časopisov izve, kaj počne njihov oče, predvsem o njegovih številnih škandalih in o rubežih, ki jih zahtevajo njegove žene, da dobijo alimente.

Gregory Peck, ki mu je letos 40 let, se je lani 19 ur po ločitvi s prejšno ženo, s katero ima tri sinove, poročil s 24-letno Parižanko Veroniko Passani, ki je po materi Rusinja, po očetu Francozinja, po poklicu pa novinarka. Elegantna Veronika zatrjuje, da bo obdržala Gregoryjevo ljubezen, ker mu bo znala venomer dopovedovati, da je najpomembnejši moški na svetu. Zdaj se baje še trudi, da bi se priljubila njegovim trem otrokom. Otroci pa so vendarle nekaj velikega izgubili in kdo ve, če ne bodo postali kot toliko drugih »hollywoodskih sirot«, ki jih kot nadležen tovor vlačijo iz zakona v zakon, dokler se končno ne najde zanje kaka stara mama ali dobrosrčna soseda.

ZAKAJ TAKO MRKO?
Orson Welles

pa se za otroka ni več brigala. Izročila ju je v varstvo svojih novi tašči, materi svojega novega moža pevca Dicka Haymessa, ta pa svoji sosedki, »Društvo za preprečevanje krutosti proti otrokom« je Rito tožilo, toda slavna zvezda se je izmazala. Kot kos prtljaje romajo otro-

NAJPOMEMBNEJSI?
Gregory Peck

ZGODOVINSKI IN ERUDICIJSKI
Z GORENJSKE

Savica. Kdo ne pozna tega najlepšega in našega največjega slapa pri vasi Ukanca na zahodnem koncu Bohinjskega jezera, ki privre iz Komarče in pada 97 m v globino. Malo je odraslih Gorenjcev, ki bi vsaj enkrat ne poromali v ta lepi košček naše gorenjske zemlje.

Slap Savico je ovekovečil dr. France Prešeren v svojem Krstu pri Savici. Zanimivo je, kaj pripoveduje o nastanku te umetnine bohinjski rojak dr. Janez Mencinger.

Mavrica pri slapu je v resnici tako krasna, kot jo opeva pesnik v verzih:

Izmed oblakov sonce zdaj zasije,
in mavrica na blede Bogomilo
lepote svoje čisti svit izlije,
nebeški zor obda oblače malo...

Mavrico pa vidi le malokdo, ker obeva sonce spodnjo polovico slapa in goste vodne kapljice razpenjenega slapa le v zgodnjih dopoldanskih urah. V ledenomrzli megli kapljice narede sončni žarki več mavric, drugo nad drugo. Posebno goste in živobarvne so

videti na levi strani kotla, tako da imaš sonce ravno za hrbtom. Človeka, ki stoji pod slapom, pa mavrica ne more obsvetiti in se je pesnik poslužil tu pripodobbe. Kot se Mencinger spominja, so v njegovi mladosti bohinjski očanci pripovedovali, da je obiskal Prešeren Bohinj z večjo družbo. Pri slapu so morali biti pred deseto uro, ker se pozneje mavrica ne vidi. Pogled v krasni prizor ga je tako prevzel, da je iz tega vtisa ustvaril enega izmed najlepših prizorov v Krstu pri Savici.

Pripovedovali so tudi, da je Prešeren ves zamaknen dolgo časa strmel v mavricaste pene slapa in mogoče sklade nad njim. Tovariši so ga nadlegovali, naj katero zakroži o Savici. Odkrival se jim je s precej robato zabavljico na Savico. Ker z njo niso bili zadovoljni, jim je obljubil, da bo o Savici tako pesem zapel, da bodo vsi strmeli.

In tako naj bi se — po Mencingerjevem mnenju — spočel Krst pri Savici.

JOSIP
JURČIČ
JANKO
KERSNIK
ROBNIKAR
PRIREDIL
Edo
ROBLEK
RIŠE
Milan
BATISTA

13. Blaž je dočakal pretep. Tončekov udarec, dasi močan, ga ni dosti zabolj, le vzdramil ga je, da je ravno vsa kri v njem vzkipela. Kot izkušen pretepač, se oklene svojega sovražnika v trenutku, mu spodnese nogo in ga vrže po tleh.

Ko neznanec vidijo, da Tončku slaba prede, navalljo na Blaža. Ta jih še v pravem trenutku opazi, prime težak stol in ga zavijti nad glavo. Zmagevalno se ozre po napadalcih in is oči mu bliska grošnja: »Naj le pride kdo bližje!«

14. V tem izvleče mali šepavec izza škornjev svoj nož. Blaž zdaj uvidi, da se je s takim bikom nevarno bosti in se umika proti vratom, grozeč, da bo prvemu, ki se mu bo približal, zmečkal rok-mavharsko glavo v kašo, da bo samo še za pasjo klobase dobra. To razkači šepavca in ta zašene z vso silo nož v Blaža.

15. Blaž je blakoma s stolom prestregel nož, ki bi mu gotovo razklal čeljust. A zdaj se zgane stari sivobravec in vzame cinkasti podstavek z mize. Pri tem mu odpade brada in Mozol, ki preporna v njem Tomaža, se zdaj strahoma zave, da je padel res med rokovnjače. Roke so mu strple in podstavek, ki ga je zadel v čelo, je opraviil svoje. Izvivač je padel po tleh. »Suni ga!« zakliče Tomaž šepavcu, ki je že izdri nož iz stola in plaul na Mozola.

16. »UPETAJ, ŠMOLAR!« zavpije v tem trenutku Nandé, ki je pravkar stopil v točilnico in dvigne leve roke z razklenjenimi prsti. Kakor bi ga zadela strela, spusti mali šepavec svoj nož na tla, pa tudi ostali trije strahoma sklonijo glave pred šepavcem. Nekaj trenutkov je bilo vse tiho.

*) upetaj, šmolari! = proč, pesi!